Fil-Prim Awla tal-Qorti Civili

Onorevoli Imhallef Albert J. Magri B.A., LL.D.

Seduta ta' nhar il-Gimgha 9 ta' Frar 2001

Citazzjoni numru 667/99 AJM

Kawza numru

Joseph Aquilina, Ekonomu ta' Monsinjur Arcisqof, Amministra-tur tal-beni ta' l-Entijiet Religjuzi Djocesani kollha ta' Malta f'isem u fl-interess l-Arcidjocesi ta' Malta

Vs

Jean Paul Mifsud u Antonio Depasquale f'isem u fl-interess tal-YMCA

Il-Qorti,

Rat ic-citazzjoni presentata fit-18 ta' Mejju 1999 li permezz taghha l-attur nomine wara li ppremetta illi l-Knisja ta' Malta kienet proprejtarja tat-territorju fi Blata l-Bajda li akkwistat b'cens perpetwu (Atti Nutar Dottor Joseph Brincat tal-5 ta' Frar 1955) minghand l-Konfraternita

tal-Karita’ tal-Belt Valletta biex jinbnew djar ghall-familji fil-bzonn: inzammet bicca art ta’ cirka tliet mija u zewg qasab kwadri biex fuqha inbena l-istitut li gie koncess, b’kuntratt tat-8 ta’ Lulju 1969 in subenfiteusi perpetwa lill-Welfare Society for the Sick and the Aged maghruf ajhar bl-inizjali WSSA ghall-uzu filantropiku u residenzjali ghan-nies anzjani; illi s-socjeta’ WSSA kienet immexxija mill-kompjant Imhallef Dr. Anthony Joseph Montanaro Gauci meghjun suppost minn kumitat li qatt ma ltaqa’ u sfaxxa ex utero u l-WSSA baqghet immexxija biss mill-imsemmi sur Imhallef meghjun mill-patri Carmelo Pace OFM Cap bhala amministratur u direttur plenipotenzjarju tul hajtu, tac-Centru; illi t-tmexxija tac-centru marret ferm lura u n-numru ta’ residenti anzjani nizel drastikament tant li l-Knisja xtaqet tiehu lura l-fond biex tuzah, f’kollaborazzjoni mal-Ministeru tas-Sahha, Kura ta’ l-Anzjani u Affarijiet tal-Familja u l-Caritas, bhala “residential psychiatric community service”. Ghal dan l-iskop, il-WSSA giet xolta (l-Imhallef Montanaro Gauci irrizenja fit-18 ta’ Frar 1996) u l-fuq imsemmi kuntratt ta’ subenfiteusi rexiss b’kuntratt tat-3 ta’ April 1996 in atti Nutar Dottor Pierre Attard u bdew mixja trattativi mal-Gvern ghat-twaqqif ta’ l-imsemmi “residential psychiatric community centre”; illi fi zmien vicin gie allegat mill-konvenuti li l-imsemmi Patri Karm Pace (illum mejjet) kien ikkonceda (sic.) il-fond kollu lill-YMCA li qabdu dahlu fil-fond, bdew jaghmlu xogholijiet strutturali u anki biddlu s-serraturi; illi dan l-agir tal-YMCA hu abbuziv, illegali u kriminuz billi huma setghu jkunu jafu li Patri Karm ma kienx proprjetarju tal-fond li seta’ ighaddi drittijiet lill-terzi’ hu kien biss’ kif inghad fuq, “amministratur u direttur plenipotenzjarju” tac-Centru sakemm naturalment kienet tiffunzjana s-socjeta’ WSSA; illi l-agir illegali tal-YMCA qed ifixkell u jistultifika t-trattativi li ghaddejjin bejn il-Gvern, il-Caritas u l-Kurja dwar l-uzu fuq prospettat tac-centru; illi fis-26 ta’ Frar 1999 inhareg mandat ta’

Inibizzjoni numru 756/99 li gie akkordat fis-16 ta' Marzu 1999; talab li din il-Qorti:-

1. ghar-ragunijiet premessi ma ghandhiex tiddikjara nulla u bla effett kwalsiasi koncessjoni jew kwalsiasi ftehim allegatament maghmula favur il-konvenuti minghand l-imsemmi Patri Karm Pace u kwindi;
2. li l-konvenuti jigu zgumbrati mill-fond maghruf bhala tal-WSSA fil-Blata l-Bajda u inibiti milli b'xi mod jaccedu ghall-istess fond u jaghmlu u/jew ikomplu xi xogholijiet (huma x'inhuma) fih.

Bl-ispejjes kontra l-konvenuti nkluzi dawk tal-mandat fuq imsemmi li jibqghu ngunti ghas-subizzjoni taghhom.

Rat id-dikjarazzjoni u l-lista tax-xiehda tal-attur.

Rat in-nota tal-konvenuti presentata fis-7 ta' Mejju 1999 li permezz taghha eccepew:-

1. Illi t-talbiet attrici ghandhom jigu respinti stante li l-eccipjenti nomine dahlu bhala successuri fl-amministrazzjoni u d-direzzjoni tac-Centru tal-Welfare Society for the Sick and the Aged, jew kif maghruf fid-WSSA, gewwa l-Blata l-Bajda, wara li kien innominahom ghal dan l-iskop il-kompjant Patri Karm Pace, u illum ghandhom il-pussess tal-fond *de quo* kif debitament awtorizzati u ma hemm xejn illegali, abbusiv jew kriminuz fl-agir taghhom, li del resto huwa limitat biss ghall-xoghol ta' manutenzjoni ordinarja tal-fond in kwistjoni.
2. Illi relattivament ghal dak allegat mill-attur noe dwar ix-xoljiment tas-socjeta' WSSA nnfisha, l-eccipjenti qeghdin jirriservaw

l-posizzjoni taghhom dwar il-validita' tal-kunsens moghti mill-kompjant Imhallef Dr. Anthony Joseph Montanaro Gauci, li jidher illi fid-data imsemmija mill-istess attur nomine kien ta' eta'avvanzata hafna u anke kien rikoverat f'Centru ghall-anzjani.

3. Illi l-eccipjenti qeghdin, f'kull kaz, jipprofessaw minn issa il-bona fede assoluta taghhom f'dak kollu minnhom maghmul gewwa c-Centru tad-WSSA gewwa l-Blata l-Bajda.

Rat id-dikjarazzjoni w l-lista tax-xiehda tal-konvenuti.

Hadet konjizzjoni tal-provi prodotti u l-verbal ta' l-udjenza tad-19 ta' Gunju 2000 meta l-kawza giet imhollija ghas-sentenza wara li l-konvenut naqas li jidher jew jressaq il-provi tieghu ghalkemm l-udjenza kienet specifikatament ghal dan l-iskop.

Ittrattat il-kawza.

Ikkunsidrat:-

B'kuntratt tat-8 ta' Lulju 1969 fl-atti tan-Nutar Joseph Cachia id-Diocesi ta' Malta ikkoncediet b'titolu ta' subenfitewsi perpetwa lis-socjeta' maghrufa bhala Welfare Society for the Sick and the Aged (ukoll maghrufa bhala l-WSSA) bicca art gewwa Blata l-Bajda tal-kejl ta' cirka 302 qasab kwadri. Fl-imsemmi kuntratt gie dikjarat li "*Fil-kaz li l-imsemija socjeta' tigi xolta jew jinbidel l-iskop taghha fis-sens li ma jibqax ta' beneficju u filantropiku il-kuntratt presenti jigi xolt....*"

Fuq din l-art gie kostruwit fond li beda jintuza ghall-anzjani taht it-tmexxija diretta Dun Carmelo Pace li kien inhatar "*General*

Administrator and Director" tas-socjeta' imsemmija ghal hajtu bid-dritt li dan jkollu "*full powers including that of selecting and appointing his successor with the same powers ....."*

Fl-1 ta' Marzu 1996 l-Onor Imhallef Anthony J. Montanaro Gauci fil-kapacita' tieghu bhala president tas-socjeta' Welfare Society for the Sick and the Aged ippresenta rikors lill-Eccellenza tieghu Monsinjur Arcisqof fejn wara li ppremetta li l-Kumitat tas-socjeta' kien ilu hafna ma jiltaqa' u li fil-fehma tieghu l-istess socjeta' "ghandha tigi xolta" talab li l-Eccellenza Tieghu Monsinjur Arcisqof jaccetta x-xoljiment tal-kuntratt tal-koncessjoni originali tat-8 ta' Lulju 1969, u li l-proprjeta' ta' l-art u l-benefikati jghaddu f'idejn il-Kurja filwaqt li l-istess Mons Arcisqof jassumi l-amministrazzjoni tac-centru.

B'digriet tat-30 ta' Marzu 1996 iffirmat minn Mons Annetto Depasquale, Vigarju Generali, it-talba giet milqugha u gie ukoll mahtur Dottor Paul Mallia biex jidher fuq l-Att Notarili ghall-iskopijiet imsemmija fir-rikors. Sussegwentement b'kuntratt tat-3 ta' April 1996 fl-atti tan-Nutar Pierre Attard s-socjeta' giet xolta u gie rexiss l-kuntratt tat-8 ta' Lulju 1969. F'dik id-data ghalhekk l-art bil-benefikati kollha eretti fuqha reget marret f'idejn il-Kurja u s-socjeta' Welfare Sosciety for the Sick and the Aged ma baqghatx tezisti.

F'Lulju 1996, l-amministratur tad-dar imsemmija, Dun Karm Pace, ma accettax d-decizjoni li kienet ittiehdet billi ma kienx inzamm informat meta kienu qed isiru dawn il-passi u f'laqa' li kellu mal-Vigarju Generali ppresenta kopja tal-mandat tieghu tat-28 ta' April 1972 fejn kien inhatar Amministratur Generali u Direttur tas-socjeta' mill-president taghha l-Imhallef Montanaro Gauci.

Xi zmien wara din il-laqa' Dun Karm miet u fi Frar 1999 l-Kurja giet infurmata li l-fond in kwistjoni kien jinsab okkupat minn terzi persuni li ukoll kienu qeghdin jaghmlu xi xogholijiet. Ghalhekk wara access fuq il-post li sar minn Dun Anton Gouder u is-Sur Ray Bonnici sar kuntatt mal-konvenuti biss meta dawn gew mitluba johorgu mill-post insistew li kellhom dritt jokkupawh – liema dritt kien inghata lilhom minn Dun Karm Pace qabel ma miet in forza tal-poteri li kellu fil-mandat tieghu fuq imsemmi.

Billi ma intlahqax ftehim u l-konvenuti xorta wahda baqghu jokkupaw l-post gie presentat mandat ta' inibizzjoni kontra taghhom fil-25 ta' Frar 1999 sabiex l-istess konvenuti jigu mizmuma milli jaccedu gewwa l-fond in kwistjoni jew jaghmlu fih xi xogholijiet ta' kwalunkwe xorta. B'digriet tal-11 ta' Marzu 1999 din it-talba giet milqugha anke billi l-intimati naqsu li jiwiegbu. Billi l-konvenuti xorta wahda baqghu jokkupaw l-fond gew presentati dawn il-proceduri.

Ikkunsidrat:-

L-eccezzjoni tal-konvenuti ghat-talbiet attrici hija fis-sens li huma ghandhom il-pussess tal-fond de quo inkwantu dahlu bhala successuri fl-amministrazzjoni u d-direzzjoni tac-centru tal-Welfare Society for the

Sick and the Aged meta gew nominati ghal dan l-iskop minn Patri Karm Pace u ghalhekk ma kienu qeghdin jaghmlu xejn illegali, abbusiv jew kriminuz.

Issa huwa minnu li Dun Karm Pace fil-kariga tieghu ta' Amministratur Generali u Direttur tas-socjeta' WSSA kellu d-dritt li jahtar successur tieghu fl-istess kariga. Izda tali dritt seta' biss jissustixxi kemm-il darba s-socjeta' li taghha kien jokkupa l-imsemmija kariga, kienet ghadha tezisti u l-okkupazzjoni tal-fond kien jkun legittimu kemm-il darba dan il-fond kien ghadu jifforma parti mill-assi tal-istess socjeta'. Izda jirrizulta li s-socjeta' giet xolta u l-kuntratt ta' subenfitewsi rexxis, zmien qabel ma l-istess Dun Karm Pace ezercita d-dritt tieghu skond il-mandat tat-28 ta' April 1972 meta hatar lill-konvenuti bhala successuri tieghu. Ghalhekk f'dak il-mument l-istess Dun Karm Pace ma kellu ebda dritt jew awtorita' fuq il-fond in kwistjoni u ma setgha qatt hatar successur tieghu f'kariga li ma kienetx ghadha ezistenti. Isegwi li l-konvenuti qeghdin effettivament jokkupaw l-fond illegalment billi dan il-fond jappartjeni lil Kurja u mhux aktar lis-socjeta' li l-konvenuti jghidu li succedew fl-amministrazzjoni taghha billi ukoll din ma tezistix.

Ghar-ragunijiet fuq mghotija l-Qorti filwaqt li tichad l-eccezzjonijiet tal-konvenuti, tilqa' t-talbiet attrici billi filwaqt li tiddikjara nulla u bla effett kwalsiasi koncessjoni jew kwalsiasi ftehim allegatament maghmul favur il-konvenuti minn Dun Karm Pace, tordna l-izgumbrament tal-istess konvenuti mill-fond maghruf bhala tal-WSSA fi Blata l-Bajda u tinibihom milli jaccedu ghall-istess fond u milli jaghmlu xi xogholijiet fih.

Bl-ispejjes kollha kontra l-konvenuti.